Minister Energii

Miłosz Motyka

DKN-ZK.094.2.2026.AKK

Warszawa, 09.09.2026

Pan
dr hab. inż. Dariusz Prostański, prof. ITG KOMAG
Dyrektor
Instytutu Techniki Górniczej KOMAG

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli przeprowadzonej w trybie zwykłym na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*[1] w związku z art. 36 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. *o instytutach badawczych*[2] w Instytucie Techniki Górniczej KOMAG (dalej: Instytut lub ITG KOMAG), z siedzibą w Gliwicach przy ul. Pszczyńskiej 37.

I. CEL i ZAKRES KONTROLI

Celem kontroli było dokonanie oceny:

1. Działalności finansowej Instytutu.
2. Organizacji i jakości pracy Instytutu.
3. Jakości zarządzania Instytutem.
4. Stanu realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych przez Ministra Aktywów Państwowych w poprzedniej kontroli.

w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2025 r.

Zawiadomienie o wszczęciu kontroli zostało przekazane Dyrektorowi Instytutu w dniu 13 marca 2026 r. w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę na podstawie upoważnień wydanych przez Ministra Energii przeprowadzono w okresie od 13 marca 2026 r. do 29 lipca 2026 r. przez zespół kontrolujący w składzie:

Lp.	Imię i nazwisko kontrolera	Zajmowane stanowisko	Data wydania upoważnienia	Nr upoważnienia
1.	[redacted]	Dyrektor Departamentu Kontroli i Nadzoru Koordynator Zespołu kontrolującego	9.03.2026	DP-WSL.013.39.2026.GK
2.	[redacted]	Starszy Specjalista Departament Kontroli i Nadzoru	9.03.2026	DP-WSL.013.41.2026.GK
3.	[redacted]	Starszy Specjalista Departament Kontroli i Nadzoru	9.03.2026	DP-WSL.013.40.2026.GK
4.	[redacted]	Starszy Specjalista Departament Kontroli i Nadzoru	27.05.2026	DP-WSLII.013.2.2026.GK

[1] tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 158.
[2] tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 534, z 2025 r. poz. 1017, 1080, z 2026 r. poz. 160 (dalej jako: uoib).

II. KRYTERIA KONTROLI:

1. legalności, która obejmuje zgodność działania z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, przepisami prawa wewnętrznego, umowami, decyzjami w sprawach indywidualnych oraz innymi rozstrzygnięciami podjętymi przez uprawnione podmioty,
2. gospodarności, czyli zgodności działań kontrolowanej jednostki z zasadami efektywnego gospodarowania (oszczędności, tj. minimalizacji nakładów/kosztów prowadzonych działań przy zachowaniu wymaganej jakości) oraz wydajności (tj. uzyskiwania najlepszych efektów przy możliwie najmniejszych nakładach); wykorzystania możliwości zapobieżenia lub ograniczenia wysokości ewentualnych lub zaistniałych szkód,
3. celowości, która obejmuje zgodność z celami określonymi dla kontrolowanej jednostki lub działalności, stosowanie metod i środków odpowiednich dla osiągnięcia celów oraz osiągnięcia tych celów (skuteczność), przy czym skuteczność rozumie się jako stopień zgodności pomiędzy zamierzonymi a faktycznymi skutkami działalności;
4. rzetelności, która obejmuje wypełnianie obowiązków z należytą starannością, sumiennie i terminowo, wykonywanie zobowiązań zgodnie z ich treścią, przestrzeganie wewnętrznych reguł funkcjonowania jednostki, dokumentowanie określonych działań lub stanów faktycznych zgodnie z rzeczywistością, we właściwej formie i wymaganych terminach, bez pomijania określonych faktów i okoliczności.

III. INFORMACJE OGÓLNE

Instytut został powołany na mocy zarządzenia Ministra Górnictwa nr 747 z dnia 5 maja 1950 r. jako Centralne Biuro Konstrukcji Maszyn Górniczych. Jego obecna forma organizacyjna została nadana Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 2 grudnia 2008 r. *w sprawie reorganizacji Centrum Mechanizacji Górnictwa KOMAG w Gliwicach*, któremu nadano nazwę *Instytut Techniki Górniczej KOMAG.*

Instytut działa na podstawie:

1. Ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych,
2. Statutu[3].

Do zadań Instytutu należy w szczególności[4] prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych, przystosowanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych do zastosowania w praktyce oraz wdrażanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych w ramach nauk przyrodniczych i technicznych, jak również prowadzenie prac dotyczących monitoringu i zapobiegania skutkom zjawisk i wydarzeń, mogących stwarzać zagrożenie publiczne związane z działalnością przemysłu górniczego, energetycznego, maszynowego i chemicznego. Instytut może prowadzić również inną działalność w zakresie dopuszczonym w Statucie.

Minister Energii jako minister nadzorujący, zgodnie art. 35 ust. 1 uoib sprawuje nadzór nad:

1. zgodnością działań instytutu z przepisami prawa i statutem,
2. realizacją przez instytut podstawowych zadań określonych w art. 2 ust. 1 uoib polegających na:
   a) prowadzeniu badań naukowych i prac rozwojowych,

[3] Statut Instytutu Techniki Górniczej KOMAG zatwierdzony przez Ministra Aktywów Państwowych w dniu 30 listopada 2023 r.
[4] § 4 ust. 1 Statutu

b) przystosowaniu wyników badań naukowych i prac rozwojowych do potrzeb praktyki,
c) wdrażaniu wyników badań naukowych i prac rozwojowych,
3. prawidłowością wydatkowania środków publicznych.

Minister Energii określił *Zasady nadzoru nad instytutami badawczymi*[5], których głównymi celami jest:

1) zapewnienie wysokich standardów nadzoru w obszarze funkcjonowania nadzorowanych podmiotów, w tym doboru kadry zarządzającej;
2) utrzymanie/wzrost oraz efektywne wykorzystanie potencjału naukowo-badawczego nadzorowanych instytutów (prowadzenie badań, publikacje naukowe, świadczenie usług, osiąganie przychodów w tym zakresie);
3) zapewnienie spójności strategii realizowanych przez nadzorowane podmioty z dokumentami programowymi Rady Ministrów.

Organami Instytutu są dyrektor oraz rada naukowa[6].
Dyrektor instytutu jest powoływany i odwoływany przez ministra nadzorującego[7]. Do obowiązków dyrektora należy m.in. ustalanie planów działalności instytutu, realizowanie polityki kadrowej, zarządzanie mieniem, reprezentowanie instytutu oraz podejmowanie decyzji we wszystkich sprawach dotyczących instytutu, z wyjątkiem spraw należących do zakresu działania rady naukowej. Dyrektor odpowiada za wykorzystanie mienia instytutu na realizację jego zadań statutowych oraz za wyniki działalności naukowej[8]. Dyrektor, jego zastępcy oraz główny księgowy nie mogą obejmować ani nabywać akcji lub udziałów spółek, w których akcje lub udziały ma instytut, nie mogą także pozostawać z tymi spółkami w stosunku pracy oraz świadczyć na innej podstawie usług lub pracy na rzecz tych spółek (zakaz ten nie dotyczy zasiadania w radach nadzorczych lub komisjach rewizyjnych takich spółek). Dyrektora, jego zastępców oraz głównego księgowego w okresie trwania stosunku pracy obowiązuje zakaz prowadzenia działalności konkurencyjnej określony w odrębnej umowie[9].
Rada naukowa jest organem stanowiącym, inicjującym, opiniodawczym i doradczym instytutu w zakresie jego działalności statutowej oraz w sprawach rozwoju kadry naukowej i badawczo-technicznej[10]. Do jej zadań należy m.in. uchwalanie statutu, opiniowanie kierunkowych planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych oraz finansowych instytutu, a także rocznych sprawozdań dyrektora z wykonania zadań, zatwierdzanie perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej, opiniowanie regulaminu organizacyjnego, rocznego planu finansowego, rocznych sprawozdań finansowych i podziału zysku instytutu a także opiniowanie m.in. kandydatów na stanowiska kierowników komórek organizacyjnych wskazanych w regulaminie organizacyjnym, odpowiedzialnych za prowadzenie badań naukowych. W skład rady naukowej instytutu wchodzi nie mniej niż dwanaście i nie więcej niż czterdzieści osób.

W okresie objętym kontrolą funkcję:

- Dyrektora Instytutu pełni od 1 maja 2019 r.- dr hab. inż. Dariusz Prostański
- Zastępcy Dyrektora ds. Rozwojowych pełni od 1 czerwca 2023 r.- dr inż. Bartosz Polnik
- Zastępcy Dyrektora ds. Ekonomiczno- Finansowych pełni od 1 grudnia 2023 r.- Antoni

[5] Zasady nadzoru Ministra Energii nad instytutami badawczymi - Ministerstwo Energii - Portal Gov.pl
[6] art. 23 uoib
[7] art. 24 ust. 2 uoib
[8] art. 24 ust. 1 uoib
[9] art. 28 uoib
[10] art. 29 ust. 1 uoib

Krosny
- Główny Księgowy- Dorota Wiciok

Używane skróty:
ITG KOMAG/ Instytut - Instytut Techniki Górniczej KOMAG.
Uoib - ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych.

IV. OCENA OGÓLNA KONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI[11]

Ocena: **pozytywna**

Działalność Instytutu Techniki Górniczej KOMAG w kontrolowanych obszarach została oceniona **pozytywnie** pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.
W okresie objętym kontrolą Instytut prowadził działalność zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, postanowieniami statutu oraz regulacjami wewnętrznymi. Prawidłowo realizowano zadania w zakresie gospodarki finansowej, zarządzania majątkiem, organizacji i jakości pracy. Sporządzane plany finansowe i sprawozdania finansowe spełniały wymogi ustawowe, a sytuacja ekonomiczno-finansowa Instytutu uległa poprawie, co znalazło odzwierciedlenie m.in. w osiągnięciu dodatniego wyniku finansowego netto oraz wzroście kapitału własnego.
Pozytywnie oceniono również prowadzenie gospodarki majątkowej, wykonywanie obowiązków właścicielskich wobec spółek, utrzymanie obiektów budowlanych, działalność Rady Naukowej, funkcjonowanie struktury organizacyjnej oraz realizację polityki kadrowej i płacowej. Kontrola wykazała także prawidłową realizację obowiązków związanych z planowaniem działalności oraz przeprowadzaniem okresowych ocen pracowników naukowych i badawczo-technicznych.
W toku kontroli stwierdzono jednak nieprawidłowości o charakterze formalnym i organizacyjnym, polegające na:
- **braku planów sytuacyjnych w książkach obiektów budowlanych**,
- **w jednym przypadku nieterminowego przekazania ministrowi nadzorującemu uchwał Rady Naukowej,**
- **wypłacie dodatków funkcyjnych w trzech przypadkach w wysokości niezgodnej z postanowieniami Regulaminu wynagradzania**,
- **występowaniu uchybień formalnych w dokumentacji ocen okresowych pracowników oraz niedostatecznym uregulowaniu zasad oceny w regulacjach wewnętrznych**.

Stwierdzone nieprawidłowości miały charakter jednostkowy, nie świadczyły o nieprawidłowym funkcjonowaniu mechanizmów zarządczych w Instytucie i nie miały istotnego wpływu na realizację zadań statutowych, sytuację finansową ani bezpieczeństwo prowadzonej działalności.
Kierownictwo Instytutu zidentyfikowało przyczyny powstałych nieprawidłowości, przedstawiło wyjaśnienia oraz podjęło działania mające na celu ograniczenie ryzyka wystąpienia podobnych przypadków w przyszłości. **W związku z powyższym nieprawidłowości te nie wpływają na ogólną pozytywną ocenę działalności Instytutu.**

[11] W ocenie ogólnej stosuje się ocenę pozytywną, pozytywną z zastrzeżeniami, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

V. USTALENIA KONTROLI ORAZ OCENY CZĄSTKOWE

1. Działalność finansowa

1.1. Planowanie i sprawozdawczość finansowa

Podstawą zarządzania ITG KOMAG były Plany finansowe na rok 2024 i 2025, które uwzględniały elementy przewidziane w art. 18 ust. 11 uoib. Zgodnie z art. 18 ust 12 uoib Plany te zostały pozytywnie zaopiniowane przez Radę Naukową[12]. Dokumenty zostały podpisane przez Dyrektora Instytutu. Zarówno w 2024 r. jak i w 2025 r., Plan finansowy ITG KOMAG zakładał bilansowanie budżetu. Największym źródłem finansowania Instytutu miały być w roku 2024 przychody własne (47,32%), a w roku 2025 dotacje z budżetu państwa (53,86%). Natomiast w planowanych kosztach największą pozycję stanowiły wynagrodzenia wraz z naliczanymi od nich składnikami (w 2024 r. 64,54%, w 2025 r. 60,71%).
Sprawozdania Instytutu za 2024 r. i 2025 r., które uzyskały opinię bez zastrzeżeń niezależnego biegłego rewidenta. W opinii biegli rewidenci stwierdzili, że sprawozdanie za rok 2024 i 2025 przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Instytutu oraz jego wyniku finansowego i przepływów pieniężnych. Zostały sporządzone zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, Statutem Instytutu oraz przyjętymi w Instytucie zasadami (polityką rachunkowości).
Sprawozdanie finansowe za rok 2024[13] wraz z informacją o pokryciu straty netto oraz sprawozdanie za rok 2025[14] wraz z podziałem zysku zostały pozytywnie zaopiniowanie przez Radę Naukową oraz zatwierdzone przez Ministra Przemysłu[15] oraz Podsekretarza Stanu Ministerstwa Energii[16].

1.2 Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej Instytutu

W ITG KOMAG, zgodnie z art. 19 uoib funkcjonowały odpowiednio zakładowe fundusze tj.: statutowy, rezerwowy, badań własnych, nagród oraz świadczeń socjalnych.
Na koniec 2025 r. suma bilansowa ITG KOMAG wyniosła 46 755 309,86 zł i była wyższa o 1 408 181, 84 zł (3,1%) od stanu na koniec poprzedniego roku. Wzrost wartości majątku Instytutu nastąpił przede wszystkim w wyniku zwiększenia aktywów obrotowych, przy jednoczesnym spadku wartości aktywów trwałych.
Najistotniejszą zmianą wpływającą na ocenę sytuacji finansowej było osiągnięcie dodatniego wyniku finansowego netto w wysokości 2 352 255,12 zł wobec straty netto wynoszącej 1 804 606,85 zł w 2024 r. oznaczało to poprawę wyniku finansowego.
W strukturze aktywów Instytutu dominującą pozycję stanowiły aktywa obrotowe, których udział w aktywach ogółem wynosił 77,5% na koniec 2024 r. oraz 77,9% na koniec roku 2025. W ramach aktywów obrotowych największe zmiany dotyczyły wzrostu należności krótkoterminowych (o 48,5%), spadku środków pieniężnych (o 50,9%) oraz wzrostu krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych.
Wartość aktywów trwałych zmniejszyła się z kwoty 10 211 896, 14 zł na dzień 31.12.2024 r. do kwoty 7 694 565, 17 zł na dzień 31.12.2025 roku.

[12] Uchwała RN 1/2023 z 23.11.2023 r. Uchwala RN 2/2024 z 25.06.2024 r.
[13] Akta kontroli: 4.Działalność Finansowa- 8.Sprawozdanie finansowe za rok 2024
[14] Akta kontroli: 4.Działalność Finansowa- 9.Sprawozdanie finansowe za rok 2025
[15] Postanowienie Ministra Przemysłu Nr 2/2025 z dnia 6 maja 2025 r.
[16] Postanowienie Podsekretarza Stanu Ministerstwa Energii z dnia 4 maja 2026 r.

Kapitał własny instytutu zwiększył się z kwoty 30 336 423,55[17] zł do kwoty 32 688 678,67 zł (zwiększenie o 7,8%). Fundusz podstawowy pozostał na niezmienionej wysokości - 30 754 718, 51 zł, natomiast wzrost kapitału własnego był bezpośrednio związany z wypracowaniem dodatniego wyniku finansowego w roku 2025.
Udział kapitału własnego w finansowaniu majątku wzrósł z 66,9% do 69,9%, co należy ocenić pozytywnie, ponieważ oznacza, że blisko 70% majątku ITG KOMAG było finansowane środkami własnymi, a jedynie 30% zobowiązaniami i rezerwami. Wartość zobowiązań i rezerw na zobowiązania zmniejszyła się z około 15 mln zł do 14,1 mln zł. Pozytywnie należy ocenić spadek o około 17% zobowiązań krótkoterminowych, co świadczy o ograniczeniu bieżącego zadłużenia instytutu. Jednoczenie wzrosła wartość rezerw na zobowiązania, która jest konsekwencją zmiany polityki rachunkowości i utworzenia rezerw na świadczenia pracownicze.
Struktura pasywów wskazuje na stabilność finansową Instytutu oraz niewielkie ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań.

W 2024 roku przychody ITG KOMAG wyniosły 22 051 623,70 zł (po przekształceniu danych dla celów porównawczych 22 051 623,70 zł, natomiast w 2025 roku wyniosły 29 619 764, 51 zł, co stanowi wzrost o około 34,32% do roku poprzedniego. Struktura rzeczowa przychodów wskazuje, że w 2024 r. przychody uzyskiwane przez ITG KOMAG uzyskiwane były w prawie w połowie z działalności statutowej i w połowie z uzyskanych dotacji. Natomiast w 2025 r. główną część przychodów (54,33%) uzyskiwanych przez Instytut stanowiły dotacje.
Łącznie koszty działalności operacyjnej w 2024 r. wyniosły 27 373 979,91 zł (po przekształceniu danych dla celów porównawczych 25 187 091,83 zł), natomiast w roku 2025 wyniosły 31 592 884,36 zł, co stanowi wzrost o ok 25,44%. Największym komponentem kosztów zarówno w 2024 r. i 2025 r. były koszty osobowe, które łącznie stanowiły w 2024 r. 76,27% kosztów operacyjnych, a w 2025 r. 72,75% kosztów operacyjnych. Wysoki udział kosztów osobowych w kosztach operacyjnych świadczy o silnym zapleczu kadrowym i badawczym oraz o dużym znaczeniu zasobów kadrowych w funkcjonowaniu Instytutu.
W 2024 r. ITG KOMAG odnotował stratę netto w wysokości 1 804 606,85 zł, która za zgodą Ministra Przemysłu została pokryta z funduszu rezerwowego Instytutu. W 2025 roku ITG KOMAG wypracował zysk netto w wysokości 2 352 255,12 zł, który zgodnie z postanowieniem Podsekretarza Stanu Ministerstwa Energii, został podzielony w następujący sposób: fundusz rezerwowy - 212 180,40 zł, pokrycie starty z lat ubiegłych - 418 294,96 zł, fundusz nagród - 1 521 779,76 zł oraz fundusz badań własnych - 200 000,00 zł.

Nieprawidłowości w powyższym obszarze nie stwierdzono.

1.3 Zarządzanie mieniem

W latach 2024-2025 ITG KOMAG posiadał udziały 2 spółkach[18]:

a) KOMAG Energia Sp. z o.o.

[17] Kwota na bilansie sporządzonym na dzień 31.12.2024 r. wyniosła 31 818 644,55 zł, natomiast kwota 30 336 423,55 zł jest wynikiem przekształcenia danych bilansowych sporządzonych na dzień 31.12.2024, celem porównania danych przy sporządzaniu bilansu na dzień 31.12.2025
[18] Akta kontroli: 4. Działalność finansowa- 11. Dokumentacja dotycząca spółek ITG KOMAG

Dane ze sprawozdania finansowego za rok 2024				Dane ze sprawozdania finansowego za rok 2025			
Wartość nominalna udziałów [zł]	% posiadanych udziałów	Wstępny wynik finansowy netto za 2024 r.	Kapitał zakładowy+ zapasowy wg stanu na 31.12.2023	Wartość nominalna udziałów [zł]	% posiadanych udziałów	Wstępny wynik finansowy netto za 2025 r.	Kapitał zakładowy+ zapasowy wg stanu na 31.12.2024
50 000,00	100,00	Brak danych	700 097,56	50 000,00	100,00	Brak danych	193 742,97

b) EXPO KATOWICE S.A (w likwidacji)

Dane ze sprawozdania finansowego za rok 2024				Dane ze sprawozdania finansowego za rok 2025			
Wartość nominalna udziałów [zł]	% posiadanych udziałów	Wstępny wynik finansowy netto za 2024 r.	Kapitał zakładowy+ zapasowy wg stanu na 31.12.2023	Wartość nominalna udziałów [zł]	% posiadanych udziałów	Wstępny wynik finansowy netto za 2025 r.	Kapitał zakładowy+ zapasowy wg stanu na 31.12.2024
50 000,00	8,30	Brak danych	4 137 841,77	50 000,00	8,3	Brak danych	918 518,91

Kontroli podano obowiązek wynikający z art. 17 ust 7 uoib *tj. Instytut jest obowiązany uzyskać zgodę ministra nadzorującego na wykonywanie praw z tytułu posiadanych akcji i udziałów w spółkach.*

W obszarze wykonywania praw z tytułu akcji i udziałów w spółce KOMAG Energia Sp. z o. o. ITG KOMAG w okresie objętym kontrolą 3 - krotnie zwrócił się do Ministra Energii o uzyskanie zgody przed Zgromadzeniem Wspólników. Właściwe zgody Ministra zostały udzielone w terminie przed Zgromadzeniami Wspólników (zwyczajnymi i nadzwyczajnymi) w 2024 i 2025.

W obszarze wykonywania praw z tytułu akcji i udziałów w spółce EXPO KATOWICE S.A. ITG KOMAG w okresie objętym kontrolą 5-krotnie zwrócił się do Ministra Energii o uzyskanie zgody przed Zgromadzeniem Wspólników. Właściwe zgody Ministra zostały udzielone w terminie przed Zgromadzeniami Wspólników (zwyczajnymi i nadzwyczajnymi) w 2024 i 2025.

W roku 2025 ITG KOMAG dokonał odpisu aktualizującego wartość udziałów w jednostce EXPO KATOWICE S.A na wartość udziałów, w związku z postawieniem tej spółki w stan likwidacji. Kapitał zakładowy i zapasowy dla spółki EXPO KATOWICE w likwidacji został wskazany na dzień postawienia jej w stan likwidacji, tj. na dzień 01.12.2025 r. (918 518,91 zł.) Zgodnie z art. 17 ust 7 uoib ITG KOMAG uzyskał zgodę ministra nadzorującego w przedmiocie podjęcia uchwały w sprawie wypłaty dywidendy oraz wykorzystania kapitału zapasowego z uwzględnieniem pozostawienia środków niezbędnych do przeprowadzenia likwidacji Spółki, podjęcia uchwały w sprawie rozwiązania Spółki i otwarcia likwidacji, podjęcie uchwały w sprawie powołania likwidatora(ów) oraz określenia sposobu reprezentacji Spółki w likwidacji, podjęcia uchwały w sprawie ustalenia wynagrodzenia Likwidatora(ów).

W powyższym obszarze nieprawidłowości nie stwierdzono.

1.3.1 Majątek

Zasady prowadzenia gospodarki majątkiem w ITG KOMAG uregulowano w *Polityce Rachunkowości*[19] oraz w Instrukcji *Zarządzanie nieruchomościami, infrastrukturą i składnikami mienia trwałego ITG KOMAG*[20].

Zgodnie z pkt 2. Zasad (polityki) rachunkowości do środków trwałych zalicza się rzeczowe aktywa trwałe o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostek organizacyjnych Instytutu lub do oddania w używanie na podstawie najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, są to w szczególności:

- nieruchomości, w tym: grunty, prawo wieczystego użytkowania gruntów, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- obce środki trwałe używane przez jednostki organizacyjne Instytutu na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, jeżeli zgodnie z odrębnymi przepisami środki te mogą być zaliczone do składników majątkowych KOMAG-u.

Składniki majątkowe o okresie użytkowania dłuższym niż rok i wartości początkowej wyższej od kwoty 3 500,00 zł wprowadza się do ewidencji środków trwałych z wyjątkiem grupy 487 (Zespoły komputerowe) do której wprowadzane są wszystkie maszyny i urządzenia od wartości 1 000,00 zł.

Składniki majątkowe, których cena nabycia lub koszt wytworzenia są niższe od kwoty 3 500,00 zł, lecz okres użytkowania wynosi co najmniej 1 rok zalicza się do składników majątkowych o niskiej jednostkowej wartości początkowej.

Składników majątkowych o wartości przekraczającej kwotę 3 500,00 zł, lecz ze względu na przewidywany okres użytkowania równy lub krótszy niż 1 rok nie zalicza się do środków trwałych, a do kosztów materiałów.

Struktura stanu środków trwałych- stan na:

Składniki majątku	**31.12.2023 (wartość netto)**	**31.12.2024 (wartość netto)**	**31.12.2025 (wartość netto)**
Budynki i budowle	6 300 060,07 zł	5 869 520,45 zł	5 438 980,83 zł
Inne środki trwałe	5 926 765,05 zł	3 765 585,36 zł	1 693 820, 67 zł
Inwestycje długoterminowe	626 133, 65 zł	567 496,99 zł	458 066,11 zł

W roku 2024 w zakresie środków trwałych nastąpiło zwiększenie wartości z tytułu przyjęcia z inwestycji na kwotę 277 085,35 zł oraz zmniejszenia z tytułu fizycznej likwidacji ze względu na całkowite zużycie, przestarzałość techniczną oraz brak możliwości modernizacji na łączną kwotę 81 900,00 zł. Ponadto poniesiono nakłady na modernizację stanowiska badawczego na kwotę 35 100,97 zł. W 2025 roku w zakresie środków trwałych nastąpiło zwiększenie wartości z tytułu przejęcia z inwestycji na kwotę 281 400, 35 zł oraz 101 303, 98 zł tytułem przyjęcia na stan środków trwałych po zakończeniu prac badawczych. Jednocześnie nastąpiło zmniejszenie wartości środków trwałych o 31 826, 24 zł w wyniku fizycznej likwidacji spowodowanej całkowitym zużyciem, przestarzałością technologiczną oraz brakiem możliwości modernizacji. W 2025 roku dokonano również

[19] Akta kontroli: 4. Działalność finansowa- 2. Zasady (polityka) rachunkowości
[20] Akta kontroli: 4. Działalność finansowa- 10. Instrukcja *Zarządzanie nieruchomościami, infrastrukturą i składnikami mienia trwałego ITG KOMAG*

likwidacji, a następnie sprzedaży dwóch samochodów z uwagi na znaczny stopień eksploatacji oraz duży przebieg samochodów.
Na przestrzeni 2024 roku w zakresie wartości niematerialnych i prawnych wystąpiło zwiększenie wartości z tytułu nabycia programów komputerowych o wartości 12 738,33 zł.
Zmiany w zakresie wartości niematerialnych i prawnych pomiędzy rokiem 2024 a 2025 wystąpiły z uwagi na zwiększenia wartości z tytułu nabycia programów komputerowych o wartości 133 608,80 zł
W 2024 i 2025 roku ITG KOMAG nie dzierżawił składników majątkowych innym podmiotom z wyjątkiem umów najmu na powierzchnie biurowe.

W ITG KOMAG w okresie objętym kontrolą obowiązywała „Instrukcja inwentaryzacyjna[21]", wprowadzona Zarządzeniem Dyrektora nr 25 z dnia 17 października 2022 r. w sprawie stosowania w ITG KOMAG Instrukcji Inwetaryzacyjnej.

W powyższym obszarze nieprawidłowości nie stwierdzono.

1.3.2. Prowadzenie książek obiektów budowlanych dla użytkowanych obiektów oraz okresowe kontrole obiektów budowlanych

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą prowadzenia książek obiektów budowlanych oraz przeprowadzania okresowych kontroli obiektów budowlanych Instytutu. Ustalono, że wg stanu na dzień 31.12.2024 r. oraz 31.12.2025 r. ITG KOMAG posiadał 16 obiektów budowlanych, zlokalizowanych w Gliwicach przy ulicy:

- Pszczyńskiej,
- Łużyckiej.

W ramach kontroli zweryfikowano, że zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, w okresie objętym kontrolą zostały przeprowadzone wymagane roczne przeglądy stanu technicznego budynków. Analizie poddano protokoły z rocznych przeglądów technicznych 16 obiektów budowlanych użytkowanych przez ITG KOMAG, przeprowadzonych w latach 2024–2025 (łącznie 32 przeglądy[22]), w zakresie terminowości ich wykonania, kompletności wymaganych elementów protokołów, realizacji zaleceń pokontrolnych oraz prawidłowości prowadzenia Książek Obiektów Budowlanych[23].

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że wszystkie kontrole zostały przeprowadzone terminowo, tj.:

- w 2024 r. w dniu 29 listopada 2024 r.,
- w 2025 r. w dniu 31 października 2025 r.

Zakres kontroli każdorazowo odpowiadał wymaganiom określonym w art. 62 ust. 1 pkt 1 oraz art. 62a Prawa budowlanego i obejmował w szczególności ocenę stanu technicznego elementów konstrukcyjnych obiektów, sprawdzenie instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska, przegląd instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (w obiektach, w których występują), ocenę elementów obiektów narażonych na wpływy atmosferyczne.

Dla wszystkich skontrolowanych obiektów sporządzono protokoły kontroli, zawierające wymagane dane, w tym: oznaczenie obiektu umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację, datę przeprowadzenia kontroli, dane właściciela lub zarządcy obiektu, a także imię

[21] Akta kontroli: 5. Instrukcja inwentaryzacyjna.
[22] Akta kontroli: 6.Zarządzanie majątkiem - 2. Protokoły z rocznych kontroli obiektów
[23] Akta kontroli: 6. Zarządzanie majątkiem - 1. Książki obiektów budowalnych

i nazwisko osób przeprowadzających kontrole wraz z numerami posiadanych uprawnień budowlanych. Kontrole przeprowadzali uprawnieni specjaliści.
Z ustaleń zawartych w protokołach wynika, że:

- stan techniczny wszystkich obiektów oceniono jako dobry lub kwalifikujący je do dalszego bezpiecznego użytkowania,
- nie stwierdzono zagrożeń dla życia lub zdrowia użytkowników ani bezpieczeństwa mienia,
- wskazywane nieprawidłowości miały charakter drobnych usterek eksploatacyjnych.

W protokołach formułowano zalecenia dotyczące bieżącego utrzymania i konserwacji obiektów oraz odnotowano niewykonane zalecenia z poprzednich kontroli.
Protokoły zostały prawidłowo wykorzystane do uzupełnienia wpisów w Książkach Obiektów Budowlanych, prowadzonych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego.

W protokołach formułowano zalecenia dotyczące bieżącego utrzymania i konserwacji obiektów. Analiza dokumentacji za lata 2024–2025 wskazuje, że zalecenia miały charakter rutynowy i obejmowały w szczególności bieżącą konserwację oraz usuwanie drobnych usterek.
Protokoły stanowiły podstawę do dokonywania wpisów w książkach obiektów budowlanych prowadzonych przez Instytut, jednakże w świetle ustaleń kontroli sposób ich ewidencjonowania wymaga zapewnienia pełnej zgodności z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego:

- w protokołach zakresy przeglądów technicznych obejmowały w szczególności elementy zewnętrzne obiektów, instalacje i urządzenia służące ochronie środowiska, instalacje gazowe oraz przewody kominowe, a także inne elementy budynku i jego otoczenia – zgodnie z wymaganiami art. 62 ustawy Prawo budowlane, co wynika z zapisów wskazujących zakres jako „wg pkt IV protokołu" lub „wg art. 62 PB,
- Przeglądy roczne zostały przeprowadzone zgodnie z częstotliwością wynikającą z art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo budowlane. W 2024 r. kontrole przeprowadzono w dniu 29 listopada 2024 r., natomiast w 2025 r. w dniu 31 października 2025 r., co potwierdza zachowanie wymogu przeprowadzenia kontroli co najmniej raz w każdym roku kalendarzowym,
- protokoły przeglądów zawierały wymagane elementy formalne, w tym dane identyfikujące obiekt, właściciela lub zarządcę (Instytut Techniki Górniczej KOMAG / Centrum Mechanizacji Górnictwa KOMAG), a także osoby przeprowadzające kontrole wraz z numerami uprawnień budowlanych,
- wszystkie obiekty objęte kontrolą zostały dopuszczone do dalszego użytkowania. W protokołach wskazywano, że „aktualny stan obiektu kwalifikuje go do dalszego użytkowania" albo że „brak zagrożeń, stwierdzono jedynie drobne usterki",
- stan techniczny budynków w latach 2024 i 2025 oceniany był jako dobry lub zadowalający. Stwierdzane nieprawidłowości miały charakter punktowy i nie wpływały na możliwość bezpiecznego użytkowania obiektów.
- w większości protokołów nie wykazywano niewykonanych zaleceń z poprzednich kontroli albo wskazywano ich brak, co oznacza brak zaległości remontowych o istotnym znaczeniu technicznym i eksploatacyjnym,
- zalecenia powtarzały się i dotyczyły przede wszystkim bieżącego utrzymania obiektów, w szczególności konserwacji, usuwania drobnych usterek oraz utrzymywania elementów budynków w należytym stanie technicznym, zgodnie z ich przeznaczeniem i warunkami użytkowania.

W toku czynności sprawdzających stwierdzono nieprawidłowość:

- w przedstawionych książkach obiektów (16 sztuk) brak jest planu sytuacyjnego obiektu (na stronie 7).

[Dowód: akta kontroli- 6. Zarządzanie majątkiem-1. Książki obiektów]

Dyrektor ITG KOMAG w odpowiedzi na pytania dotyczące „braku planów sytuacyjnych w 16 przedstawionych książkach obiektów budowlanych poinformował, że w toku użytkowania obiektów dotychczasowe książki były zastępowane nowymi egzemplarzami. Podczas tej wymiany plany sytuacyjne nie zostały przeniesione do aktualnie prowadzonych książek obiektów. W przypadku ośmiu spośród szesnastu obiektów plany sytuacyjne znajdowały się w poprzednio prowadzonych książkach. Dokumenty te zostały zeskanowane i przedstawione w załączeniu, natomiast ich papierowe oryginały zostały już przeniesione do aktualnych książek obiektów. Plany sytuacyjne dotyczące pozostałych ośmiu obiektów zostaną uzupełnione i dołączone do właściwych książek w możliwie najkrótszym terminie. Jednocześnie pragniemy wyjaśnić, że pomimo braku planów sytuacyjnych w ośmiu książkach obiektów Dział Zarządzania Majątkiem dysponuje szczegółowymi mapami wszystkich nieruchomości pozostających w posiadaniu ITG KOMAG. Dokumentacja ta obejmuje granice nieruchomości, lokalizację poszczególnych obiektów, przebieg i usytuowanie sieci uzbrojenia terenu, a także lokalizację urządzeń i punktów odcinających.

[Dowód: akta kontroli-15. Wyjaśnienia Dyrektora ITG KOMAG-5. Pismo D_ITG KOMAG_28.07.2026 - str. 1]

Ocena cząstkowa - pozytywna

W okresie objętym kontrolą działalność Instytutu w powyższym obszarze prowadzona była zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz zasadami gospodarki finansowej właściwymi dla instytutów badawczych. Plany finansowe zostały sporządzone i zaopiniowane zgodnie z wymogami ustawowymi, a sprawozdania finansowe za lata 2024 i 2025 uzyskały opinie „bez zastrzeżeń" niezależnych biegłych rewidentów oraz zostały zatwierdzone przez właściwe organy.

Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej wskazuje na poprawę kondycji finansowej Instytutu w 2025 r., wyrażającą się osiągnięciem dodatniego wyniku finansowego netto, wzrostem kapitału własnego, zwiększeniem udziału kapitału własnego w finansowaniu majątku oraz ograniczeniem poziomu zobowiązań krótkoterminowych. Struktura aktywów i pasywów nie wskazuje na występowanie zagrożeń dla stabilności finansowej jednostki ani dla zdolności do terminowego regulowania zobowiązań.

W badanym okresie Instytut prawidłowo wykonywał obowiązki związane z zarządzaniem posiadanymi udziałami i akcjami w spółkach, każdorazowo uzyskując wymagane zgody organu nadzorującego przed wykonywaniem praw właścicielskich. Gospodarka majątkiem trwałym prowadzona była zgodnie z przyjętymi regulacjami wewnętrznymi, a zmiany w stanie majątku były należycie dokumentowane i ewidencjonowane.

Kontrola wykazała również prawidłową realizację obowiązków związanych z utrzymaniem obiektów budowlanych. Wymagane okresowe kontrole techniczne były przeprowadzane terminowo przez osoby posiadające stosowne uprawnienia, a stan techniczny wszystkich użytkowanych obiektów umożliwiał ich dalsze bezpieczne użytkowanie. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła braku planów sytuacyjnych w książkach obiektów budowlanych. Nieprawidłowość ta miała charakter formalny i nie wpływała na bezpieczeństwo użytkowania obiektów ani na możliwość zarządzania majątkiem.

2. Organizacja i jakość pracy

2.1. Statut

W kontrolowanym okresie w ITG KOMAG obowiązywał Statut[24] zatwierdzony 30 listopada 2023 r. przez Ministra Aktywów Państwowych. Statut został zatwierdzony Uchwałą Rady Naukowej Nr 4 z 23 listopada 2023 r. Statut ITG KOMAG określał przedmiot i zakres działalności Instytutu oraz tryb przeprowadzania konkursów na stanowiska pracowników naukowych.

2.2. Rada Naukowa

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą składu Rady Naukowej ITG KOMAG, uchwalenia regulaminu Rady Naukowej oraz działalności Rady Naukowej w okresie objętym kontrolą.
Zgodnie z art. 29 ust 1 ustawy *oib* oraz §5 *Statutu* Instytutu, Rada Naukowa jest m.in. organem inicjującym, opiniodawczym i doradczym Instytutu w zakresie jego działalności statutowej oraz w sprawach rozwoju kadry naukowej i badawczo-technicznej.
W okresie objętym kontrolą Rada Naukowa Instytutu realizowała swoje zadania w ramach kadencji X (6.07.2021 r.- 31.07.2025 r.) oraz XI (1.08.2025 r.- 31.07.2029 r.) na podstawie:

- uchwalonego w dniu 28 marca 2024 r. Regulaminu Rady Naukowej ITG KOMAG[25]- obowiązującego do dnia 31 lipca 2025 r.,
- uchwalonego w dniu 1 sierpnia 2025 r. Regulaminu Rady Naukowej ITG KOMAG[26].

tj. zgodnie z wymogiem określonym w art. 30 ust. 9 ustawy oib.
W latach 2024- 2025 Rada Naukowa ITG KOMAG[27] liczyła:

1. w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 lipca 2025 r. - 20 osób,
2. w okresie od 1 sierpnia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. - 25 osób.

W skład Rady Naukowej ITG KOMAG wchodzili:

1. w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 lipca 2025 r.
   a) pracownicy naukowi i badawczo - techniczni w liczbie 8 osób (co stanowi 40% składu),
   b) pracownicy spoza ITG KOMAG w liczbie 12 osób (co stanowi 60% składu),
2. w okresie od 1 sierpnia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r.
   a) pracownicy naukowi i badawczo - techniczni w liczbie 10 osób (co stanowi 40% składu),
   b) pracownicy spoza ITG KOMAG w liczbie 15 osób (co stanowi 60% składu),

Składy Rady Naukowej X i XII kadencji spełniały wymogi określone w § 7 ust. 2 Statutu Instytutu.

W badanym okresie Rada Naukowa realizowała swoje zadania z zachowaniem trybu pracy, który został określony w rozdziale III *Regulaminu Rady Naukowej ITG KOMAG*. W okresie kontrolowanym Rada Naukowa odbyła łącznie 11 posiedzeń[28], w tym:

[24] Akta kontroli: 7.Statut
[25] Akta kontroli 8. Rada Naukowa - 2a. Regulamin Rady Naukowej
[26] Akta kontroli 8.Rada Naukowa - 2b. Regulamin Rady Naukowej
[27] Akta kontroli: 8.Rada Naukowa - 1. Skład Rady Naukowej
[28] Akta Kontroli: 8. Rada Naukowa - 4. Protokoły posiedzeń Rady Naukowej

- w 2024 r. - 4 posiedzenia,
- w 2025 r. – 7 posiedzeń,
- w trakcie których podjęła ogółem 68 uchwał, w zakresie wynikającym z art. 29 ust. 2 ustawy *oib*, w tym:
- w 2024 r. - 20 uchwał;
- w 2025 r. - 48 uchwał.

Realizując obowiązki określone w ustawie o instytutach badawczych Rada Naukowa ITG KOMAG w okresie objętym kontrolą podjęła uchwały[29] określone w art. 29 w następującym zakresie:

- (ust. 1a) opiniowania planu działalności (w 2024 r.- 1 uchwała, w 2025 r. - 1 uchwała);
- (ust. 4) opiniowania kandydatów na stanowiska: zastępcy dyrektora do spraw naukowych, sekretarza naukowego oraz kierowników komórek organizacyjnych wskazanych w regulaminie organizacyjnym, odpowiedzialnych za prowadzenie badań naukowych (w 2025 r. - 1 uchwała);
- (ust. 5) opiniowania kierunkowych planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych oraz rocznych sprawozdań dyrektora z wykonania zadań (w 2024 r. - 2 uchwały, w 2025 r.- 1 uchwała);
- (ust. 8) opiniowania regulaminu organizacyjnego (w 2024 r. - 2 uchwały);
- (ust. 9) opiniowania rocznego planu finansowego (2024 r. - 1 uchwała, w 2025 r. - 1 uchwała);
- (ust. 10) opiniowania rocznych sprawozdań finansowych (w 2024 r. - 1 uchwała, w 2025 r.- 1 uchwała);
- (ust. 11) opiniowania podziału zysku instytutu (w 2024 r. - 1 uchwała, w 2025 r. - 1 uchwała);
- (ust. 12) opiniowania kwalifikacji osób na stanowiska pracowników naukowych i badawczo-technicznych oraz dokonywanie okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego tych pracowników (w 2024 r. - 5 uchwał, w 2025 r. - 7 uchwał);
- (ust. 13) opiniowania wniosków o przyznawanie stypendiów naukowych (w 2025 r. - 1 uchwała)
- (ust. 14) przeprowadzania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora i stopnia doktora habilitowanego w zakresie posiadanych uprawnień (w 2024 r.- 6 uchwał, w 2025 r. - 22 uchwały);
- (ust. 16) ustalania programów studiów podyplomowych i programów kształcenia w szkołach doktorskich, prowadzonych przez instytut (w 2025 r. - 2 uchwały).

W okresie objętym kontrolą Rada Naukowa ITG KOMAG nie podejmowała uchwał w sprawach, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 6, 7, 17-19 ustawy *oib*.

Kontroli poddano 12 protokołów z posiedzeń Rady Naukowej, tj. z wszystkich posiedzeń, które odbyły się w okresie kontrolowanym, w tym:

- 5 protokołów z 2024 r. tj.: protokół z posiedzenia Rady Naukowej w dniach: 15 lutego, 28 marca, 25 czerwca, 26 września, 20 grudnia 2024 r.,
- 7 protokołów z 2025 r. tj.: protokół z posiedzenia Rady Naukowej w dniach: 17 stycznia, 28 marca, 8 maja, 26 czerwca, 1 sierpnia, 3 października, 19 grudnia 2025 r.

[29] Akta Kontroli: 8.Rada Naukowa - 3.Uchwały Rady Naukowej

oraz protokół z głosowania elektronicznego w dniach 15- 19 maja 2025 r.
Zgodnie z § 15 ust. 13 Regulaminu Rady Naukowej ITG KOMAG wszystkie poddane kontroli protokoły zostały podpisane przez Przewodniczącego oraz Sekretarza Rady Naukowej.

Zgodnie z art. 35a ust. 1 ustawy oib przewodniczący rady naukowej przekazuje ministrowi nadzorującemu uchwały w sprawach, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 5-11 i 17-19 ww. ustawy, w terminie 7 dni od dnia ich podjęcia.

Przewodniczący Rady Naukowej przekazał uchwały z 9 posiedzeń Rady Naukowej ITG KOMAG[30] ministrowi nadzorującemu (Ministrowi Przemysłu, a następnie Ministrowi Energii).

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż uchwały z 8 posiedzeń Rady Naukowej zostały przekazane przez Przewodniczącego Rady Naukowej ITG KOMAG do ministra nadzorującego w terminie określonym w art. 35a ust. 1 ustawy oib.
W toku czynności sprawdzających wskazano nieprawidłowość:

- w 1 przypadku Przewodniczący Rady Naukowej nie dotrzymał terminu przekazania uchwał Rady Naukowej, określonego w art. 35a ust. 1 ustawy oib (13 posiedzenie RN, na którym powzięto uchwały odbyło się 28 marca 2024 r., natomiast uchwały przekazano w dniu 9 kwietnia 2024 r.).

[Dowód: akta kontroli- 8. Rada Naukowa- 5. Potwierdzenia przekazania uchwał RN- a. X_kadencja_uchwały_13_posiedzenie strona 1]

Dyrektor ITG KOMAG *wyjaśnił, iż uchwały zostały przekazane ministrowi nadzorującemu w dniu 9 kwietnia 2024 r., podczas gdy termin ustawowy upływał w dniu 4 kwietnia 2024 r. Uchybienie miało charakter incydentalny i było związane z organizacyjnym obiegiem dokumentów po posiedzeniu Rady Naukowej oraz przypadającym okresem świątecznym. Jednocześnie nie spowodowało ono zaniechania przekazania uchwał ministrowi nadzorującemu ani nie miało wpływu na treść podjętych uchwał. W celu zapobieżenia podobnym sytuacjom wdrożono mechanizm monitorowania terminów przekazywania uchwał po posiedzeniach Rady Naukowej oraz przypisania odpowiedzialności za realizację tego obowiązku wyznaczonemu pracownikowi*.

[Dowód: akta kontroli-15. Wyjaśnienia Dyrektora ITG KOMAG- 2. Pismo D_ITG KOMAG_8.06.2026- str. 1]

2.3. Struktura organizacyjna

W kontrolowanym okresie obowiązywał Regulamin Organizacyjny[31]:

1) od 1.10.2022 r. do 10.04.2024 r. poddany opinii Rady Naukowej zgodnie z uchwałą Nr 3 z dnia 28 września 2022 r. (dalej jako RO1)
2) od 11.04.2024 r. opiniowany przez Radę Naukową (Uchwała Nr 6) w dniu 28 marca 2024 r. (dalej jako RO2)

[30] Akta kontroli: 8. Rada Naukowa - 5. Potwierdzenia przekazania uchwał RN
[31] Akta kontroli: 9. Struktura organizacyjna- 1. Regulamin Organizacyjny

W strukturze organizacyjnej wyróżnia się zakłady, laboratoria i działy, które zarządzane przez kierowników.
Dyrektorowi ITG KOMAG podlegają:
1) w zakresie procesów badań laboratoryjnych, badań naukowych i prac rozwojowych
   - Laboratorium Badań,
   - Laboratorium Badań Stosowanych,
   - Laboratorium Inżynierii Materiałowej i Środowiska
2) w zakresie procesów oceny zgodności i certyfikacji:
   - Zakład Badań Atestacyjnych Jednostka Certyfikująca
3) Pełnomocnicy ds.:
   - Zintegrowanego Systemu Zarządzania,
   - Badań i Infrastruktury Badawczej,
   - Infrastruktury Informatycznej,
   - Ochrony Informacji Niejawnych,
   - Otwartego Dostępu do Wiedzy,
   - Nauki i Edukacji.

Zastępcy Dyrektora ds. Rozwojowych (odpowiedzialny za procesy badań naukowych, prac rozwojowych i projektowania) podlegają następujące komórki:
- Zakład Maszyn i Urządzeń,
- Zakład Obudów Zmechanizowanych,
- Zakład Systemów Mechatronicznych,
- Zakład Systemów Przeróbczych,
- Zakład ds. Infrastruktury Przemysłowej,
- Laboratorium Metod Modelowania i Ergonomii.

Zastępcy Dyrektora ds. Ekonomiczno- Finansowych podlegają:
1) w zakresie procesów wspomagających i planowania
   - Dział Zarządzania Projektami
   - Dział Spraw Pracowniczych
   - Dział Zarządzania Majątkiem
2) w zakresie procesów finansowych- Główny Księgowy wraz z działem Finansowo-Księgowym.

W toku czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

2.4. Stan i struktura osobowa zatrudnienia w Instytucie

1. Stan zatrudnienia na 1 stycznia 2024 r.[32] wynosił 155 osób (144,235 etatów), w tym:
   - kadra kierownicza 3 osoby,
   - pracownicy naukowi 39 osób,
   - pracownicy techniczni 63 osób,
   - pracownicy administracji 50 osób
2. Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2025 r.[33] zwiększył się do 166 osób (150,513 etatów), z czego:
   - kadra kierownicza 3 osoby,
   - pracownicy naukowi 39 osób,
   - pracownicy techniczni 72 osoby,
   - pracownicy administracji 52 osoby.

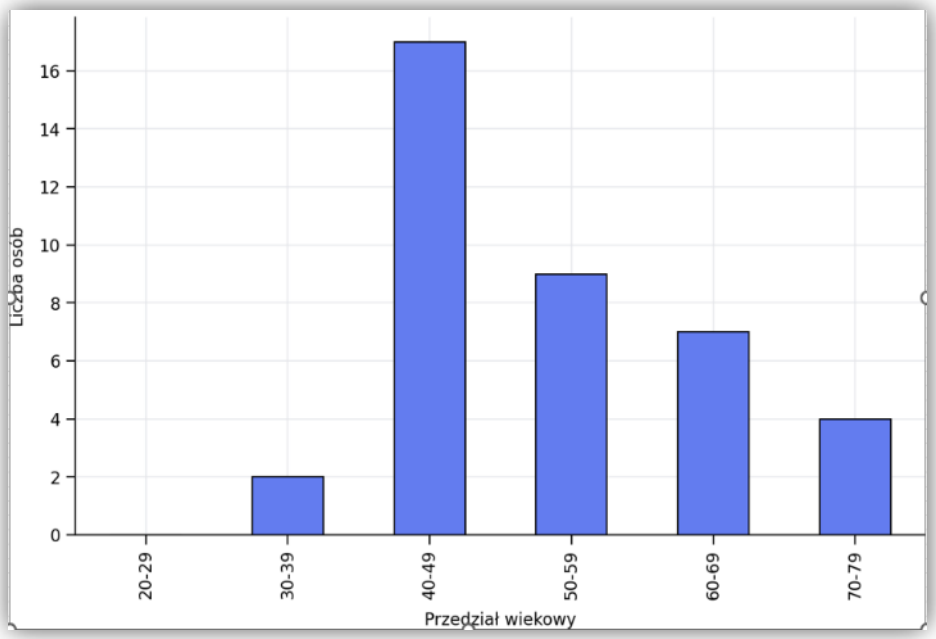
W okresie objętym kontrolą w przypadku 24 osób nastąpiła zmiana stanowiska.

[32] Akta kontroli: 9. Struktura organizacyjna-3. Stan zatrudnienia na dzień 1.01.2024.
[33] Akta kontroli: Akta kontroli: 9. Struktura organizacyjna- 4. Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2024.

W okresie objętym kontrolą 39 osób zakończyło pracę w Instytucie, natomiast nawiązano stosunek pracy z 29 osobami.

3. Struktura wiekowa pracowników naukowych

Struktura wieku pracowników naukowych wskazuje na dominację grupy w przedziale 40–49 lat, co jest, mimo że obliczony średni wieki wynosi 53,4 lata. Udział młodszych pracowników (poniżej 40 lat) jest relatywnie niższy, co może sugerować ograniczony napływ nowej kadry. Jednocześnie obecność pracowników w wyższych przedziałach wiekowych świadczy o dużym doświadczeniu zespołu badawczego.

2.5. Regulamin Pracy[34]

W okresie objętym kontrolą w ITG KOMAG obowiązywał:

- Regulamin Pracy wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora nr 21 z dnia 16 sierpnia 2021 r.,
- Regulamin Pracy wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora nr 11/2025 z dnia 17 czerwca 2025 r.

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia powyższych dokumentów i nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.6. Wynagrodzenia pracowników Instytutu

Wynagrodzenia w Instytucie w okresie objętym kontrolą wypłacane były na podstawie[35]:

- Regulaminu wynagradzania obowiązującego od 1.02.2023 r.
- Regulaminu premiowania obowiązującego od 1.01.2024 r.,

[34] Akta kontroli: 10. Regulamin Pracy
[35] Akra kontroli: 11 Wynagrodzenia pracowników- 1. Regulacje dotyczące wynagrodzeń

- Regulaminu przyznawania dodatków do wynagrodzeń pracownikom ITG KOMAG realizującym projekty międzynarodowe, uprawniające do uczestnictwa w przedsięwzięciu „Premia na Horyzoncie" obowiązującego od 31.03.2021 r.
- Zarządzenia nr 24 z dnia 6 grudnia 2019 r. w sprawie przyznawania dodatków premiowych za publikacje oraz za kierowanie projektami finansowanymi ze środków krajowych lub międzynarodowych,
- Zarządzenia nr 20 z dnia 23 września 2025 r. w sprawie przyznawania dodatków premiowych za publikacje oraz za kierowanie projektami finansowanymi ze środków krajowych lub międzynarodowych,
    - Zarządzenia nr 22 z dnia 8 października 2025 r. w sprawie przyznawania dodatków do wynagrodzenia za publikacje oraz za kierowanie projektami finansowymi ze środków krajowych lub międzynarodowych.

Zasady wynagradzania za pracę dyrektora, zastępców dyrektora i głównego księgowego regulują przepisy ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi[36].

Zgodnie z art. 77^2 § 1 ustawy dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy[37], *pracodawca zatrudniający co najmniej 50 pracowników* (...) *ustala warunki wynagradzania za pracę w regulaminie wynagradzania*. W regulaminie wynagradzania pracodawca może ustalić także inne świadczenia związane z pracą i zasady ich przyznawania. Regulamin wynagradzania ustala pracodawca.

W toku czynności kontrolnych dokonano analizy poszczególnych składników wynagrodzenia na próbie 100% pracowników zatrudnionych w Instytucie w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2025 r. na podstawie list płac za miesiące styczeń 2024 r. oraz grudzień 2025 r.

2.6.1. Uposażenie zasadnicze[38]

Zgodnie z §2 ust. 1 Regulaminu wynagradzania płace zasadnicze pracowników zatrudnionych na stanowiskach naukowych, badawczo- technicznych oraz pozostałych stanowiskach nierobotniczych i robotniczych (inżynieryjno- technicznych, administracyjno-ekonomicznych, obsługi i ochrony mienia) określono w tabelach.

Dyrektor jednostki może ustalić pracownikowi wynagrodzenie ryczałtowe na poziomie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracownika Instytutu o podobnych kwalifikacjach i zbliżonym charakterze pracy (uwzględniającego premie przysługujące takiemu pracownikowi). Wynagrodzenie ryczałtowe może zostać ustalone wyłącznie dla pracowników o szczególnie istotnym znaczeniu z punktu widzenia działalności Instytutu- oceny w tym zakresie dokonuje Dyrektor.

W toku prowadzonych czynności zwrócono się do Dyrektora Instytutu z pytaniami: *Czy w okresie objętym kontrolą (1.01.2024 r. do 31.12.2025 r.) miała miejsce podwyżka wynagrodzeń wszystkich pracowników? Jeżeli tak czy określono jedną kwotę lub procent dla wszystkich pracowników?*

Dyrektor ITG KOMAG wyjaśnił, iż *okresie objętym kontrolą (tj. 01.01.2024 - 31.12.2025) miała miejsce jedna zorganizowana podwyżka wynagrodzeń w marcu 2024 roku. Zmiany wynagrodzeń nie objęły jednak wszystkich pracowników i nie były usystematyzowane kwotowo lub procentowo. Kwoty podwyżki były ustalane odrębnie dla każdego pracownika uznaniowo*

[36] Dz. U. z 2019 r. poz. 2136.
[37] Dz. U z 2025 r. poz. 277 z późn. zm.
[38] Akta kontroli: 11. Wynagrodzenia pracowników Instytutu- 2. Listy płac i 4. Zestawienie wynagrodzeń

przez dyrektora w porozumieniu z podległymi kierownikami komórek organizacyjnych z uwzględnieniem wkładu pracy i zaangażowania konkretnego pracownika. Podwyżki nie przyznano kilku osobom z uwagi na krótki okres zatrudnienia lub wcześniejsze przyznanie indywidualnej podwyżki. Ponadto w/w okresie nastąpił również szereg zmian wynagrodzeń związanych ze zmianami stanowiskowymi lub rozszerzeniem zakresu obowiązków.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż wysokość uposażenia zasadniczego była zgodna z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi. [redacted]

W powyższym obszarze nieprawidłowości nie stwierdzono.

2.6.2. Dodatek funkcyjny[39]

Zgodnie z §5 Regulaminu wynagradzania dodatek funkcyjnych przysługuje pracownikom zatrudnionym na stanowiskach kierownika, zastępcy kierownika, kierownika grupy tematycznej oraz pełniącym funkcję Koordynatora ds. Systemu Jakości w komórkach organizacyjnych

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia prawidłowości przyznanych dodatków funkcyjnych osobom zatrudnionym na stanowiskach kierowniczych w miesiącach styczeń 2024 r. i grudzień 2025 r. W styczniu 2024 r dodatek funkcyjny wypłacono 29 pracownikom, w grudniu 2025 r. dodatek funkcyjny wypłacono 27 pracownikom.

W toku czynności stwierdzono:

- dodatki funkcyjne dla kierowników zakładów/ działów działalności pomocniczej i ich zastępców wypłacono w prawidłowej wysokości [redacted]
- w styczniu 2024 r. 27 dodatków funkcyjnych wypłacono w prawidłowej wysokości, zgodnie z § 5 obowiązującego Regulaminu Wynagradzania,
- w grudniu 2025 r. 26 dodatków funkcyjnych wypłacono w prawidłowej wysokości, zgodnie z § 5 obowiązującego Regulaminu Wynagradzania,

W toku czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowość:

- w 3 przypadkach (styczeń 2024- 2 przypadki, grudzień 2025- 1 przypadek) dodatki funkcyjne zostały wypłaconej w nieprawidłowej wysokości, co jest niezgodnie z §5 obowiązującego Regulaminu Wynagradzania.

[Dowód: akta kontroli: 11. Wynagrodzenia pracowników Instytutu- 2. Listy płac i 4. Zestawienie wynagrodzeń]

Dyrektor ITG KOMAG wyjaśnił, iż *kwoty dodatków funkcyjnych należnych za styczeń 2024 r. dla* [redacted] *nie zostały poprawnie skorygowane mimo zmiany liczebności podległego im* [redacted]. *Kwoty dodatków funkcyjnych zostały zmienione na zgodne z liczebnością* [redacted] *w styczniu 2025 r. Kwota dodatku funkcyjnego należnego za grudzień 2025 r. dla* [redacted] *nie została poprawnie skorygowana mimo zmiany liczebności podległego* [redacted] *i dokonania takiej zmiany w przypadku pracownika zatrudnionego na stanowisku* [redacted] *w styczniu 2025 r. Zmiana wysokości dodatku funkcyjnego* [redacted] *została wprowadzona w lipcu 2026 r.*

[Dowód: akta kontroli-15. Wyjaśnienia Dyrektora ITG KOMAG- 3. Pismo D_ITG KOMAG_03.07.2026- str. 1]

[39] Akta kontroli: 11. Wynagrodzenia pracowników Instytutu- 2. Listy płac i 4. Zestawienie wynagrodzeń

2.6.3. Nagroda jubileuszowa[40]

§8 Regulaminu wynagradzania określa wysokość nagrody jubileuszowej oraz podstawę jej obliczenia. Do okresów zatrudnienia uprawniających do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej zaliczeniu podlegają wyłącznie okresy zatrudnienia w ITG KOMAG.

W miesiącach styczeń 2024 r. oraz grudzień 2025 r. łącznie nagrodę jubileuszową wypłacono 7 pracownikom: 4 pracownikom wypłacono nagrodę po 20 latach pracy, 2 pracownikom wypłacono nagrodę po 25 latach pracy, 1 pracownikowi po 15 latach pracy w ITG KOMAG.

Nieprawidłowości w tym obszarze nie stwierdzono.

2.6.4. Przywilej górniczy[41]

Zgodnie z § 11 Regulaminu Wynagradzania pracownikom przysługują następujące uprawnienia i świadczenia związane z Dniem Górnika. Dzień Św. Barbary- 4 grudnia jest świętem górniczym- wolnym od pracy (za który przysługuje wynagrodzenie). W ramach wypracowanych środków finansowych Dyrektor może uruchomić dodatkową nagrodę pieniężną dla pracowników. Nagrodę otrzymują pracownicy będący w stanie zatrudnienia w dniu 4-go grudnia danego roku kalendarzowego i posiadający na ten dzień co najmniej 6-miesięczny okres pracy w ITG KOMAG. Wysokość procentową nagrody ustala każdorazowo Dyrektor, w zależności od możliwości finansowych Instytutu, w uzgodnieniu z Zastępcą Dyrektora ds. Ekonomiczno- Finansowych. Podstawę wysokości nagrody dla pracownika stanowi jego płaca zasadnicza w dniu 30 listopada danego roku.

W 2024 r. ze względu na sytuację finansową Instytutu nie wypłacono dodatkowej nagrody pieniężnej z tytułu Dnia Górnika, zgodnie z pismem Dyrektora ITG KOMAG z dnia 29 listopada 2024 r.

W 2025 r., zgodnie z pismem Dyrektora ITG KOMAG z dnia 16 grudnia 2025 r. nagroda pieniężna z tytułu Dnia Górnika wynieść ma 75% miesięcznej płacy zasadniczej obowiązującej na dzień 30 listopada 2025 r.

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia zgodności wypłaconych nagród z tytułu Dnia Górnika z kwota stanowiącą podstawę naliczenia nagrody pieniężnej. Ustalono, iż świadczenie w prawidłowej wysokości wypłacono 148 osobom, spełniającym warunki określone w Regulaminie Wynagradzania.

Nieprawidłowości w tym obszarze nie stwierdzono.

2.6.5 Dodatek naukowy[42]

Dodatek naukowy przyznawany był na podstawie Regulaminu premiowania obowiązującego od stycznia 2024 r. Zgodnie z § 16 pracownikom zatrudnionym na stanowiskach naukowych (Profesor, Profesor ITG KOMAG, Adiunkt), przysługuje miesięczny dodatek naukowy. Wysokość dodatku naukowego każdorazowo ustala Dyrektor na podstawie oceny punktowej dorobku naukowego, przyznawanej na podstawie wewnętrznej oceny rocznej, dokonanej przez Zespół Oceniający Rady Naukowej. Pracownikom zatrudnionym na stanowiskach asystentów dodatek nie przysługuje.

[40] Akta kontroli: 11. Wynagrodzenia pracowników Instytutu- 2. Listy płac i 4. Zestawienie wynagrodzeń
[41] Akta kontroli: 11. Wynagrodzenia pracowników Instytutu- 2. Listy płac i 4. Zestawienie wynagrodzeń
[42] Akta kontroli: 11. Wynagrodzenia pracowników Instytutu- 2. Listy płac i 4. Zestawienie wynagrodzeń

W toku czynności sprawdzających dokonano kontroli wysokości dodatku naukowego wypłaconego w styczniu 2024 r. oraz w grudniu 2025 r. i prawidłowej wysokości dodatku naukowego wypłaconego w grudniu 2025 r. (na podstawie oceny rocznej dokonanej w I kwartale 2025 r.)

W toku czynności kontrolnych stwierdzono;

- w styczniu 2024 r. dodatek naukowy wypłacono 35 pracownikom oraz w grudniu 2025 r. dodatek naukowy wypłacono 39 pracownikom zatrudnionym na stanowiskach określonych w § 16 regulaminu premiowania,
- dodatki naukowe wypłacone w grudniu 2025 r. zostały wypłaconej w prawidłowej wysokości zgodnie z zasadami określonymi w § 16 Regulaminu Premiowania (wysokość dodatku naukowego określono w we właściwej wysokości, na podstawie ocen rocznych dokonanych w I kwartale 2025 r. w odniesieniu do tabeli wskazane w § 16)

Nieprawidłowości w tym obszarze nie stwierdzono.

2.6.6 Premia podstawowa[43]

Premia podstawowa wypłacana jest według zasad opisanych w Regulaminie premiowania obowiązującego od stycznia 2024 r. Kontroli poddano zgodność wysokości premii wypłaconej w grudniu 2025 r. (za listopad 2025 r.) oraz premii za miesiąc grudzień (wypłaconej w styczniu 2026 r.[44]) z listami premiowymi sporządzanymi przez kierowników komórek organizacyjnych i zatwierdzanych przez Dyrektora Instytutu.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono:

- za listopad 2025 r. premie podstawową wypłacono 125 pracownikom, za grudzień 2025 r. premie podstawową wypłacono 126 pracownikom,
- w 245 przypadkach wysokość wypłaconej premii byłą zgodna z kwotą wskazaną we wnioskach premiowych za miesiące listopad i grudzień 2025 r.,
- listy premiowe za listopad i grudzień 2025 r. zostały podpisane przez kierowników komórek organizacyjnych oraz Dyrektora Instytutu,
- w 6 przypadkach (2,4% skontrolowanych wypłaconych premii) różnice pomiędzy wysokością kwoty znajdującej się na listach premiowych za listopad 2025 r., a wypłaconymi kwotami zgodnie z listą płac nr L2512UMY numer 36 (grudzień 2025).

[Dowód: akta kontroli: 11. Wynagrodzenia pracowników Instytutu- 2. Listy płac, 3. Wnioski premiowe, 4. Zestawienie wynagrodzeń.]

Dyrektor ITG KOMAG odpowiadając na pytanie dotyczące „różnic pomiędzy wysokością premii przyznanych za listopad a kwotami premii wypłaconych [redacted] wyjaśniamy, że wskazane różnice wynikają z korzystania przez pracowników ze zwolnienia od pracy z powodu działania siły wyższej, o którym mowa w art. 148[1] Kodeksu pracy. Pracownicy korzystają ze zwolnienia od pracy z powodu działania siły wyższej w pilnych sprawach rodzinnych spowodowanych chorobą lub wypadkiem, wymagających ich natychmiastowej obecności. Zgodnie z art. 148[1] § 1 Kodeksu pracy, za okres tego zwolnienia pracownik zachowuje prawo do 50% wynagrodzenia. W związku z powyższym wynagrodzenie, w tym składniki premiowe, zostało pomniejszone proporcjonalnie do liczby godzin zwolnienia od pracy”.

[Dowód: akta kontroli-15. Wyjaśnienia Dyrektora ITG KOMAG- 5. Pismo D_ITG KOMAG_28.07.2026- str. 1-2]

[43] Akta kontroli: 11. Wynagrodzenia pracowników Instytutu- 2. Listy płac i 4. Zestawienie wynagrodzeń
[44] Zgodnie z wyjaśnieniami Głównej Księgowej Premia podstawowa jako Składniki wynagrodzenia wypłacany z miesięcznym opóźnieniem

W związku ze złożonymi wyjaśnieniami nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym obszarze.

Ocena cząstkowa- pozytywna

W działalność ITG KOMAG w obszarze organizacji i jakości pracy była prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, postanowieniami statutu oraz regulacjami wewnętrznymi. Instytut posiadał aktualne i prawidłowo zatwierdzone akty wewnętrzne regulujące jego funkcjonowanie, w tym statut, regulamin organizacyjny, regulamin pracy oraz regulaminy dotyczące wynagradzania i premiowania pracowników. Pozytywnie oceniono funkcjonowanie Rady Naukowej, której skład w kontrolowanym okresie spełniał wymagania określone w ustawie o instytutach badawczych oraz Statucie Instytutu. Rada Naukowa realizowała swoje zadania statutowe i ustawowe, podejmując uchwały w zakresie kompetencji określonych w art. 29 ustawy o instytutach badawczych. Dokumentacja działalności Rady Naukowej prowadzona była prawidłowo, a protokoły z posiedzeń sporządzano zgodnie z obowiązującymi regulacjami. Pozytywnie oceniono również organizację struktury Instytutu, stan zatrudnienia oraz funkcjonowanie systemu wynagradzania. Przeprowadzona kontrola wykazała prawidłowe stosowanie zasad dotyczących wynagrodzeń zasadniczych, nagród jubileuszowych, dodatków naukowych, świadczeń związanych z Dniem Górnika oraz premii podstawowych. W większości przypadków wypłacane świadczenia były zgodne z regulacjami wewnętrznymi oraz dokumentacją źródłową. Jednocześnie stwierdzono pojedyncze nieprawidłowości o charakterze formalnym i organizacyjnym, które nie miały istotnego wpływu na prawidłowość funkcjonowania Instytutu. Dotyczyły one nieterminowego przekazania ministrowi nadzorującemu uchwał Rady Naukowej oraz wypłaty dodatków funkcyjnych w wysokości niezgodnej z postanowieniami Regulaminu wynagradzania Należy jednak podkreślić, że wskazane nieprawidłowości miały charakter jednostkowy, zostały rozpoznane przez kierownictwo Instytutu, a w toku kontroli przedstawiono działania naprawcze zmierzające do wyeliminowania podobnych uchybień w przyszłości.

3. Jakość zarządzania

3.1. Plany działalności[45]

Zgodnie z art. 2a uoib Instytut działa na podstawie Planu działalności, który ustalany jest na okres roku kalendarzowego w terminie do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego i określa najważniejsze zadania do realizacji. Zadania w Planie działalności są określane z uwzględnieniem:

- kierunkowych planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych,
- rocznych planów finansowych,
- perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej.

Zgodnie z art. 24 uoib Dyrektor Instytutu ustala, po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej, plany działalności instytutu oraz kierunkowe plany tematyczne badań naukowych i prac rozwojowych.

[45] Akta kontroli:12. Plany Działalności

Powyższe przepisy tj. art. 2 a oraz art. 24 w brzmieniu wyżej wskazanym obowiązują od 6 września 2023 r[46]. Przed wprowadzeniem powyższych regulacji, do kompetencji Dyrektora Instytutu należało ustalanie Planów działalności Instytutu (bez zasięgania opinii Rady Naukowej) bez wskazanego terminu ustawowego.

Plan działalności na rok 2024

W związku z faktem, iż zmiany dotyczące terminu ustalenia Planu działalności na rok następny zostały wprowadzone 6 września 2023 r., niemożliwe było dotrzymanie terminu wskazanego w art. 2a uoib (tj. 30 czerwca 2023 r.) w przypadku Planu działalności na rok 2024 r.

Plan działalności ITG KOMAG na rok 2024 został przekazany do opiniowania Radzie Naukowej Instytutu, która uchwałą nr 3 z dnia 23 listopada 2023 r., zaopiniowała go pozytywnie.

Kierunkowy plan tematyczny badań naukowych i prac rozwojowych na 2024 rok, został przekazany do zaopiniowania Radzie Naukowej ITG KOMAG, która uchwalą nr 2 z 26 września 2023 r. zaopiniowała go pozytywnie.

Plan działalności na rok 2024 zawierał:

1. Kierunkowy plan tematyczny badań naukowych i prac rozwojowych;
2. Plan działalności w zakresie rozwoju naukowego, upowszechniania wiedzy i promocji;
3. Politykę płacową i kadrową;
4. Plan działalności w zakresie przychodów;
5. Plan działalności w zakresie kosztów i inwestycji;
6. Wynik finansowy.

Elementy wskazane w planie działalności na rok 2024 są zgodne z art. 2a uoib.

Plan działalności na rok 2025

Plan działalności ITG KOMAG na rok 2025 oraz Kierunkowy plan tematyczny badań naukowych i prac rozwojowych na lata 2025-2027 zostały przekazany do zaopiniowania Radzie Naukowej Instytutu, która na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 2024 r. oba dokumenty zaopiniowała pozytywnie[47]. Plan działalności na rok 2025 został ustalony w terminie i sposobie wskazanym w art. 2a oraz 24 uoib.

Plan działalności na rok 2025 zawierał:

1. Strategiczne cele na rok 2025;
2. Planowany zakres badań i prac rozwojowych;
3. Upowszechnianie wyników badań;
4. Politykę kadrową i rozwój pracowników naukowych;
5. Prognozowany wynik finansowy.

Elementy wskazane w planie działalności na rok 2025 są zgodne z art. 2a uoib.

W powyższym obszarze nieprawidłowości nie stwierdzono.

[46] art. 2a dodany przez art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. (Dz.U.2023.1672) zmieniającej nin. ustawę z dniem 6 września 2023 r.

[47] Plan działalności na rok 2025- uchwała nr 3 z 25 czerwca 2024 r., Kierunkowy plan tematycznych badań…- uchwała nr 1 z 25 czerwca 2024 r.

3.2. Ocena okresowa

Zgodnie z art. 44 ust. 4 uoib pracownicy naukowi oraz zgodnie z art. 50 uoib pracownicy badawczo- techniczni podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na 4 lata, a tryb oceny okresowej określa regulamin ustanowiony przez dyrektora. W Instytucie wyżej wspomniane zasady określono w Zarządzeniu Dyrektora nr 12 z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia w ITG KOMAG „Regulaminu oceny pracowników naukowych oraz pracowników badawczo- technicznych Instytutu Techniki Górniczej KOMAG (dalej Regulamin ocen pracowników[48]).

Kontroli poddano 37 kart ocen okresowych za rok 2024 [49](100%) oraz 38 kart ocen okresowy za rok 2025 (100%)[50] oraz zapisy Regulaminu ocen pracowników.

W toku czynności sprawdzających stwierdzono, że:

- wszystkie oceny dokonane w 2025 i 2026 r. zostały zatwierdzone przez Dyrektora ITG KOMAG oraz podpisane wraz z datą przez Przewodniczącego Rady Naukowej,
- żaden z pracowników w objętym kontrolą okresie nie odwołał się od oceny,
- wszystkie sprawdzone oceny okresowe pracowników naukowych oraz pracowników badawczo- technicznych sporządzono z zachowaniem terminu ustawowego,
- oceny okresowe zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami wewnętrznymi i uoib.

W powyższym obszarze ustalono poniższe nieprawidłowości:

1. w Regulaminie ocen pracowników nie wskazano trybu dotyczącego podpisania Karta oceny dorobku pracownika naukowego/ badawczo- technicznego w przypadku, gdy ocenie podlega Przewodniczący Komisji Kwalifikacyjnej,
2. w 3 przypadkach stwierdzono brak daty przy podpisie pracownika na wykazie dorobku naukowego i technicznego pracownika,
3. w 2 przypadkach stwierdzono brak podpisu pracownika na wykazie dorobku naukowego i technicznego pracownika,
4. w 3 przypadkach stwierdzono brak daty przy podpisie przełożonego na arkuszu oceny dorobku pracownika naukowego/ badawczo- technicznego),
5. w 1 przypadku stwierdzono brak podpisu przełożonego na arkuszu oceny dorobku pracownika naukowego/ badawczo- technicznego,
6. w 1 przypadku stwierdzono brak daty przy podpisie potwierdzającym przedstawienie pracownikowi oceny).

[Dowód: akta kontroli-13. Oceny okresowe- 1. Regulamin oceny pracowników- 4. 2024 oceny okresowe art. 44 ust. 3 - 5. 2025 oceny okresowe art. 44 ust. 3- 7. Wykaz osobowy ze stwierdzonymi nieprawidłowościami- str. 1]

Dyrektor ITG KOMAG wyjaśnił, że: *ad. 1. Brak wskazania w Regulaminie oceny pracowników naukowych oraz pracowników badawczo-technicznych ITG KOMAG trybu podpisania Karty oceny dorobku pracownika naukowego/badawczo-technicznego w przypadku, gdy ocenie podlega Przewodniczący Komisji Kwalifikacyjnej, wyjaśniamy, że w praktyce przyjęto zasadę, zgodnie z którą w takiej sytuacji kartę oceny podpisuje Zastępca Przewodniczącego Komisji Kwalifikacyjnej. Rozwiązanie to miało na celu zapewnienie bezstronności oceny i uniknięcie sytuacji, w której Przewodniczący podpisywałby dokument dotyczący własnej oceny. Zasada ta nie została wprost wskazana w Regulaminie, co stanowiło niedoprecyzowanie procedury. Brak*

[48] Akta kontroli: 12. Ocena okresowa- 1. Regulamin Oceny okresowej
[49] Akta kontroli: 12. Ocena okresowa- 3. 2024 oceny okresowe
[50] Akta kontroli: 12. Ocena okresowa- 4. 2025 Oceny okresowe

ten nie wpłynął jednak na przebieg ani wynik oceny, ponieważ dokument został podpisany przez Zastępcę Przewodniczącego. W celu usunięcia wątpliwości Regulamin zostanie uzupełniony o jednoznaczny zapis regulujący tę sytuację.

ad. 2 i 4 Braki te miały charakter formalny i wynikały m.in. z konstrukcji stosowanego formularza, w którym w jednej linii przewidziano datę, podpis pracownika oraz podpis przełożonego. W praktyce data była zwykle wpisywana przez pracownika przy składaniu podpisu, natomiast nie wyodrębniono osobnego pola daty dla podpisu przełożonego, co mogło prowadzić do niejednolitego sposobu wypełniania arkusza. Brak daty nie miał wpływu na przebieg ani wynik oceny, gdyż dokumenty zostały podpisane i stanowiły część kompletnej procedury oceny okresowej. W celu uniknięcia podobnych uchybień w formularzu zostaną wyodrębnione osobne pola na datę i podpis pracownika oraz przełożonego, a także zostanie wprowadzona dodatkowa weryfikacja kompletności dokumentacji przed jej archiwizacją.

Ad 3. Brak daty i podpisu pracownika […] na wykazie dorobku wynikał z nieprawidłowości w obiegu dokumentacji. Do oceny omyłkowo przekazano wcześniejszą wersję wykazu dorobku, przesłaną elektronicznie, która została wydrukowana i procedowana bez uzupełnienia podpisu i daty pracownika. Właściwym działaniem jest zweryfikowanie kompletności wykazu również pod względem formalnym przed skierowaniem go do oceny. Uchybienie miało charakter formalno-organizacyjny i nie dotyczyło treści wykazanego dorobku ani merytorycznego wyniku oceny. W celu uniknięcia podobnych sytuacji zostanie wprowadzona dodatkowa kontrola kompletności dokumentacji przed jej przekazaniem do oceny.

Ad. 3 i 5 Stwierdzony brak podpisów w przekazanej wersji cyfrowej wykazu dorobku pracownika […] wynikał z niekompletnego zeskanowania dokumentacji. Omyłkowo nie zeskanowano ostatniej strony dokumentu, na której znajdowały się wymagane podpisy. W załączeniu przekazujemy kompletny skan wykazu dorobku.

Ad. 6. Brak daty przy podpisie pracownika potwierdzającym przedstawienie oceny stanowił uchybienie formalne polegające na niepełnym uzupełnieniu dokumentu. Podpis pracownika potwierdza jednak, że ocena została mu przedstawiona. W celu uniknięcia podobnych przypadków w przyszłości będzie wymagana każdorazowa weryfikacja kompletności podpisów i dat przed archiwizacją dokumentacji.

[Dowód: akta kontroli-15. Wyjaśnienia Dyrektora ITG KOMAG-2.Pismo D_ITG KOMAG_08.06.2026- str. 1 i 2]

3.3. Skargi, wnioski i petycje złożone w roku 2024 i 2025[51].

Kontroli poddano skargi, które wpłynęły do ITG KOMAG w roku 2024 i 2025. W toku czynności sprawdzający ustalono, że w roku 2025 ITG KOMAG rozpatrywał 3 skargi w tym 1 skargę, która wpłynęła anonimowo. Ustalono, iż wszystkie skargi zostały załatwione we własnym zakresie, zgodnie z art. 237 §1 KPA.
Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

Ocena cząstkowa- pozytywna

Instytut prawidłowo realizował obowiązki wynikające z ustawy o instytutach badawczych w zakresie planowania działalności oraz przeprowadzania ocen okresowych pracowników naukowych i badawczo-technicznych. Plany działalności na lata 2024 i 2025 zostały opracowane z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 2a ustawy o instytutach badawczych, a Plan działalności na 2025 r. został ustalony z zachowaniem terminu i trybu określonych w art. 2a i art. 24 tej ustawy.

[51] Akta kontroli: 14. Skargi, wnioski i petycje w roku 2024 i 2025.

Oceny okresowe pracowników były przeprowadzane z zachowaniem terminów wynikających z ustawy oraz zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi. Stwierdzone w toku kontroli uchybienia dotyczyły wyłącznie kwestii formalnych, w szczególności niekompletności części dokumentacji oraz niedoprecyzowania postanowień regulaminu w zakresie sposobu postępowania w przypadku oceny Przewodniczącego Komisji Kwalifikacyjnej. Ujawnione uchybienia nie miały wpływu na prawidłowość przeprowadzenia ocen okresowych ani na ich wyniki. Dyrektor Instytutu przedstawił wyjaśnienia dotyczące przyczyn stwierdzonych uchybień oraz zadeklarował podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie podobnych przypadków w przyszłości.

4. Realizacja zaleceń pokontrolnych

Realizacja zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej przez Ministra Aktywów Państwowych za okres 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

1. Każdorazowe uzyskiwanie opinii Rady Naukowej przed ustaleniem rocznego planu finansowego jednostki, zgodnie z wymogami określonymi w art. 18 ust. 12 ustawy *oib*.

Realizacja zalecenia: W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia w zakresie uzyskanie opinii Rady Naukowej przed ustaleniem rocznego planu finansowego. W okresie objętym kontrolą roczne plany finansowe Instytutu otrzymały pozytywną opinię Rady Naukowej.

Zalecenie zostało zrealizowane.

2. Podjęcie następujących działań gwarantujących prawidłowe przyznawanie pracownikom Instytutu dodatków naukowych/premiowych:
    a) wprowadzenie precyzyjnych przepisów wewnętrznych gwarantujących równe traktowanie pracowników;
    b) przestrzeganie określonych w wewnętrznych regulacjach limitów wysokości przyznawania dodatków naukowych;
    c) dokładanie przez pracowników Instytutu należytej staranności przy sporządzaniu wniosków o przyznanie premii, w szczególności uzupełnianie wymaganych danych.

Realizacja zalecenia: W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia powyższych obszarów i nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zalecenie zostało zrealizowane.

3. Dokonywanie weryfikacji odbieranych protokołów z przeglądów okresowych obiektów budowlanych Instytutu pod względem spełniania wymogów określonych w *Prawie budowlanym*, w szczególności w zakresie wskazywania imienia i nazwiska oraz numeru uprawnień budowlanych osoby przeprowadzającej kontrolę oraz załączania wymaganych kopii zaświadczeń i decyzji.

Realizacja zalecenia: w toku czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym obszarze. Skontrolowane protokoły z przeglądów okresowych obiektów budowlach spełniały wymogi określone w Prawie budowlanym.

Zalecenie zostało zrealizowane.

4. Przeprowadzenie przeglądu wewnętrznych regulacji w celu ich aktualizacji i dostosowania do obowiązującego nazewnictwa.

Realizacja zalecenia: W toku czynności sprawdzających dokonano kontroli regulacji wewnętrznych (Statut, Regulamin Pracy, Regulamin Wynagrodzeń, ...). We wszystkim dokumentach występowała prawidłowa nazwa Instytutu Technik Górniczej KOMAG.

Zalecenie zostało zrealizowane.

Ocena cząstkowa: Zalecenia pokontrolne zostały zrealizowane.

ZALECENIA

1. Uzupełnić prowadzone książki obiektów budowlanych o plany sytuacyjne zgodnie z art. 60k ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.
2. Przekazywać Uchwały Rady Naukowej o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 5-11 i 17-19 ustawy o instytutach badawczych do właściwego ministra w terminie określonym art. 35a ust. 1 ustawy o instytutach badawczych.
3. Wypłacać składniki wynagrodzenia zgodnie z przyjętymi regulacjami wewnętrznymi.
4. Wskazać w Regulaminu oceny pracowników naukowych oraz pracowników badawczo- technicznych Instytutu trybu dotyczącego podpisania Karta oceny dorobku pracownika naukowego/ badawczo- technicznego w przypadku, gdy ocenie podlega Przewodniczący Komisji Kwalifikacyjnej.
5. Sporządzać Karty Oceny dorobku pracowników naukowych i badawczo-technicznych z należytą starannością.

Przedstawiając wystąpienie pokontrolne, proszę o przekazanie w formie pisemnej, w terminie 60 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia. W przypadku realizacji zaleceń pokontrolnych, której efektem będzie zmiana wewnętrznych regulacji lub innych dokumentów, proszę również o przesłanie ich kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem.

Pouczenie

Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z wyrazami szacunku
Miłosz Motyka
Minister
09.09.2026

Do wiadomości:
Pani **Ilona Malik**, Dyrektor Departamentu Górnictwa i Hutnictwa w Ministerstwie Energii.